

පසුගිය දස අවුරුදු කාලයේදී ලෝකයේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුර, නායයැම් සහ සුනාමි වැනි භයානක ස්වාභාවික අනතුරු වැඩි වෙමින් පවතින තත්ත්වයක් දැකිය හැකි ය. හදිසි අවස්ථාවකට අප මුහුණ දෙන ආකාරය සහ එයින් ආරක්ෂා වීමේ ක්‍රියා පිළිවෙළ පිළිබඳව අපි සියලු දෙනා ම දැනුවත් ව සිටීම අත්‍යවශ්‍ය ය. ආපදා කළමනාකරණය යනු කුමක් ද යන්නත් ආපදාවක් මැනවින් කළමනාකරණය කර ගන්නේ කෙසේ ද යන්නත් පිළිබඳව කරුණු අන්තර්ගත කරමින් මෙම පාඩම සකස් කර තිබේ.

අප පන්සලට ළඟා වන විට ගමේ ලොකු කුඩා, බාල මහලු හැම දෙනා ම පාහේ එහි පැමිණ සිටියහ. ‘ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය’ යනුවෙන් නම සඳහන් සුදු පැහැ වැන් රියක් පන්සල් මීදුලේ නතර කර තිබිණි. මඳ වේලාවකින් නිලධාරී මහත්ම මහත්මීහු කිහිප දෙනෙක් ධර්ම ශාලාවේ සිටි පිරිස අඹිමුවට පැමිණි අතර, එක් නිලධාරී මහතෙක් ඉතා ප්‍රියමනාප අයුරින් අප අමතා කතා කරන්නට විය:

“අපේ කෙටි දැනුම් දීමට ඔබ සැම ඉතා හොඳ ප්‍රතිචාරයක් දක්වා තිබෙනවා... ඒ සම්බන්ධයෙන් අප ඔබට ස්තූතිවන්ත වෙනවා. අප අද පැමිණියේ ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්වනු ලබන ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ රැස්වීමක් සඳහා යි...”

තවත් නම් මට කට පියාගෙන සිටින්නට බැරි බවක් දැනිණි.

“මාමේ, ආපදාවක් කියන්නේ විපතක්නේ... විපතක් කොහොම ද කළමනාකරණය කරන්නේ...?”

“අන්න හොඳ ප්‍රශ්නයක්!” ඔහු වඩාත් උද්යෝගිමත් වනු පෙනිණි. බහු මාධ්‍ය ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කළ ඔහු ‘ආපදා’ යන වචනය සඳහා ඇති නිර්වචන කිහිපයක් අපට ප්‍රදර්ශනය කළේ ය. ඒවායෙහි මෙසේ සඳහන් ව තිබිණි:

“ආපදා යනු හදිසි හෝ විශාල අවාසනාවන්ත ව්‍යසනයකි.”
 - ඔක්ස්ෆර්ඩ් ශබ්දකෝෂය

“මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන ලද හෝ ස්වාභාවික ව ඇති වන, තාක්ෂණික ව හෝ ක්‍රමානුකූල ව වර්ධනය වූ, එයට ගොදුරු වන ජනතාවට විවිධ සුවිශේෂ පියවර අනුගමනය කිරීමට සිදු වන සිදුවීමක් ආපදාවක් වේ.”

**- ආපදා කළමනාකරුවන්ගේ අත්පොත
(ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව)**

මෙම නිර්වචන පෙන්වා අවසන එම නිලධාරී මහතා ‘ආපදා’ යන වචනය තව දුරටත් අපට හඳුන්වා දෙමින් කතා කළේ ය:

“ආපදාවක් කියන්නේ ක්ෂණික ව හෝ ක්‍රමික වර්ධනයක් විදියට සිදු වන දෙයක්. ඒ මගින් විශාල හානියක් සිදු වෙනවා. එම හානිය දේපළ හානි, ජීවිත හානි යන අංශ දෙකෙන් ම සිදු වෙන්න පුළුවන්. ඒත් පරිසරයේ නිතර සිදු වන උවදුරු හැම එකක් ම අනතුරක් ආපදාවක් වෙන්න නම් කරුණු කිහිපයක් සම්පූර්ණ විය යුතුයි.”

“අනේ මහත්තයෝ, මේ කොලු-කුරුට්ටන්ට දැන ගන්නත් එක්ක ඕක ටිකක් විස්තර කොරලම කියන්නකෝ” යි පිරිස ඉදිරියේ ම සිටි බුරුමිපි සීයා කෑ ගැසුවේ ය.

“ඔව් සීයේ, යම් විපතක් ආපදාවක් ලෙස සැලකීමට ජාත්‍යන්තර ව පිළිගත් නිර්ණායක තිබෙනවා. ඒ අනුව යම් විපතකින් මිනිසුන් දස දෙනෙකු ජීවිතක්ෂයට පත් වුවහොත්, සිය දෙනෙකුට වැඩි සංඛ්‍යාවකට බලපෑමක් ඇති වුවහොත් එය ආපදාවක් ලෙස සැලකෙනවා. එවැනි අවස්ථාවල දී ජාත්‍යන්තර වශයෙන් උදවු ඉල්ලා සිටිය හැකියි. එසේත් නැතිනම් හදිසි අවශ්‍යතාවලින් පෙළෙන රාජ්‍යයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට ඉඩ තිබෙනවා. මේ කරුණුවලින් අඩු ම තරමින් එකක් වත් පෙන්නම් කරන විපතක් තමයි ආපදාවක් හැටියට හඳුන්වන්න පුළුවන් වෙන්නේ.”

“ඉතින් මහත්තයෝ, ඕවා අද ඊයේ වෙන දේවල් යැ? ආදි කාලෙ හිටන් ම ඕවා වුණා නෙව? ඉතිං මොකෝ මේ දැන් විතරක් රැස්වීම් පවත්වන්න හේතුව?” බුරුමිපි සීයා කේන්තියෙන් විමසුවේ ය.

“සීයා හරි. ආදි කාලෙ ඉඳන් ම ආපදා සිදු වුණා... බෞද්ධ සූත්‍රවලත්, බයිබලයේත් මෙම ආපදා ගැන සඳහන් වෙනවා. විශේෂයෙන් ම අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය, ලක්ඛණ සූත්‍රය, මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය වගේ සූත්‍රවල ආපදා ගැන සඳහන් වෙනවා...”

“ඇයි මහත්තයෝ, අපේ ජාතක පොත? ඒකෙ තියෙන සංඛ ජාතකේ, එතකොට සමුද්‍රවාණිජ ජාතකේ, මහා ජතක ජාතකේ ඔය විපතක් ගැන කියවෙනව නෙව බොලො...” බුරුමිපි සීයා දැන් සාකච්ඡාවට හරිම උනන්දු ය.

“ඇයි අපේ බයිබලෙන් තියෙනවා ආපදා ගැන. උත්පත්ති කතා අතර තියෙන නෝවාගේ කතාව එහෙම එකක්. එකෙත් තියෙනවා විශාල ජල ගැල්මක් ගැන...” මගේ යහළුවා එරික් ද කතාවට සම්බන්ධ විය.

“බොහොම හොඳයි. ඔබ හැම දෙනා ම මට සහාය වෙනවා, ඒක මට පහසුවක්...” නිලධාරී මහතාගේ මුහුණ ප්‍රසන්න සිතාවකින් පිරී ගොස් ය.

“ඇයි මාමේ, විහාර මහා දේවිගෙ කතාව... ඒ ගැන මහාවංශෙ කියෙනවානේ මුහුද ගොඩ ගැලුවා කියලා කැලණිතිස්ස රජුරුවන්ගෙ කාලෙ...” සිරිමලී අක්කා කතාවට එක් වූවා ය.

“මේ ඔක්කොම ඇත්ත. ඒත් අතීතෙ මිනිස්සු ස්වාභාවික විපත්වලට දේවත්වය ආරූඪ කලා. ඒ නිසා ඒවා වළක්වන්නට උත්සාහ කළේ නෑ. නමුත් ආපදා පිළිබඳ දැනුවත් වීමත්, ආපදාවලින් සිදු වන හානි අවම කර ගැනීමේ ක්‍රම ශිල්ප දැන ගැනීමත් නිසා අද වෙනකොට ආපදා අභියෝගයට මනාව මුහුණ දීමේ හැකියාවක් තිබෙනවා.”

“ඔය ආපදා කාණ්ඩ කළ හැකියි නේ ද? ස්වාභාවික ආපදා හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් නිර්මාණය වන ආපදා කියලා?” මා පිරිස දෙස හැරී බැලුවේ විස්මයෙනි. ආපදා ගැන මෙතරම් දන්නා කෙනකු අපේ ගමේ සිටිනි යි මම නොදැන සිටියෙමි. ඒ වතුර අයිසා ය. ඔහු විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉගෙන ගනියි. තමා එහි භූගෝල විද්‍යාව හදාරන බව දිනක් ඔහු මට කියා තිබිණි.

“බොහොම හරි!” නිලධාරී මහතා කීවේ ය. “ස්වාභාවික ආපදාත් නැවත කොටස් දෙකකට බෙදන්න පුළුවන් දේශගුණික ආපදා භූ භෞතික සහ භූ විද්‍යාත්මක ආපදා කියල...”

මා ද වතුර අයිසා මෙන් විය යුතු යැයි මගේ සිත කීවේ ය. මම ද අදහස් දැක්වූයෙමි. “මාමේ, දේශගුණික ආපදාවලට උදාහරණ විදියට නියඟ, ජල ගැලීම් එහෙම කියන්න පුළුවන් නේද?”

“ඔව් පුතා. ඒවාට අමතර ව ටොනාඩෝත්, අපේ රටට ආගන්තුක වුණත් වෙනත් රටවල තියෙන වැලි කුණාටු, ග්ලැසියර, හිම වැසි, අධික උෂ්ණත්වය, අකුණු ගැසීම් එහෙමත් ගන්න පුළුවන්.”

“ටොනාඩෝ? ඒ මොකක් ද මාමේ?”

සුනාමි අවස්ථාවක්

අකුණු සහ කුණාටු අවස්ථාවක්

ටෝනාඩෝ අවස්ථාවක්

“ටොනාඩෝ කියන්නේ පුතේ සුළු සුළංවලට. සුළු සුළඟක් කියන්නේ උණුසුම් ජල පාෂාණය මත ඇති වන නිවර්තන කුණාටුවක්. සුළු සුළඟක ලක්ෂණ තමයි අධික වැසි, තද සුළං, ගංගා හෝ ඇළ මාර්ග දිගේ රට තුළට ඇදෙන ඉහළ ගිය මුහුදු රළ වගේ දේවල්. සුළු සුළඟක් දවස් කීපයක් පවතින්න පුළුවන්.”

“ඉතිං මාමේ, ඒ වගේ ටොනාඩෝවක් එන බව දැන ගන්න විදියක් නැද්ද?” මම ඇසුවෙමි.

“තියෙනවා, ටොනාඩෝවක් එන බව අහසේ වලාකුළුවල හැඩයෙන් දැනගන්න පුළුවන්. හරියට ම බිම්මලක් වාගේ වලාකුළු කැටි ගැහෙනවා...”

“එතකොට මහත්තයෝ, මොනව ද ඔය කියපු අනිත් ස්වාභාවික ආපදා වර්ගය...” පිරිස අතරින් නැගී සිටි මුල් ගුරුතුමා විමසුවේ ය.

“අනිත් වර්ගය තමයි භූ භෞතික සහ භූ විද්‍යාත්මක ආපදා, නාය යෑම්, භූ කම්පා, සුනාමි, ගිනිකඳු පිපිරීම් ආදිය මේවට උදාහරණ විදියට දක්වන්න පුළුවන්. මේවායින් සමහර ස්වාභාවික ආපදා ක්ෂණික ව සිද්ධ වෙන්න පුළුවන්. සමහර ආපදා දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ක්‍රමානුකූල ව සිද්ධ වෙන්න පුළුවන්.”

“ආ... මට තේරුණා... නාය යෑම් ක්ෂණික ව සිද්ධ වෙනවා. නියඟයක් නම් සිද්ධ වෙන්නේ ක්‍රමානුකූල ව. හරි නේද මාමේ?” මට කියැවිණි.

“හරියට හරි. පුතා මේ ගැන බොහොම උනන්දුයි වගේ...” ඔහු කී ය. මම ප්‍රීතියෙන් පිම්බෙමින් සිටිමි.

“ඔබ කිව් අනෙක් ආපදා වර්ගය පිළිබඳවත් පිරිස දැනුම්වත් කළොත් හොඳයි නේද?” වතුර අයියා විමසුවේ ය.

“ඔව්. මුල් කාලේ නම් තිබුණේ ස්වාභාවික ආපදා පමණයි. ඒත් මිනිසුන් විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික ඥානයෙන් දියුණු වෙද්දී ආපදා නිර්මාණයට මිනිසුනුත් මැදිහත් වුණා. ඒ අනුව මානව මැදිහත් වීමෙන් සිදු වන ආපදාත් අද බහුල ව තිබෙනවා...”

“ඒ ආපදාත් කාණ්ඩවලට බෙදන්න පුළුවන් නේ ද?” වතුර අයියා විමසුවේ ය.

“ඔව්. කාර්මික ආපදා, ප්‍රවාහන ආපදා හා විවිධ ආපදා කියලා බෙදිය හැකියි. ඔය රසායනික ද්‍රව්‍ය පුපුරා යෑම්, රසායනික ද්‍රව්‍ය පිටාර ගැලීම්, විකිරණ හානි, ගිනි ගැනීම් වගේ දේවල්, එතකොට විෂ වායු කාන්දු වීම්, විෂ ශරීරගත වීම්... මේ ඔක්කොම කාර්මික ආපදා; කාර්මික දියුණුව නිසා ඇති වන ආපදා.

“එතකොට මාර්ග අනතුරු, දුම්රිය අනතුරු, ගුවන් අනතුරු වගේ දේවල්, ප්‍රවාහන අනතුරු...”

“විවිධ ආපදා කියන්නේ නිවාස කඩා වැටීම්, නිවාස ගිනි ගැනීම්, දියේ ගිලීම් වගේ දේවල්.”

“මාමේ, ලංකාවට ගොඩක් ම බලපාන්නේ සුනාමි, සුළු සුළං, භූමිකම්පා, නාය යෑම්, ගං වතුර, නියඟ, අකුණු සැර වැදීම් වගේ ආපදා නේද?” මම ඇසීමි.

“පුතා හරි. මේ ආපදාවලින් මිදෙන්නත් ප්‍රජාව තුළ ආපදාවලින් මිදීමේ ක්‍රම ශිල්පය ගැන දැනුමක් තියෙන්න ඕන.”

“ඔය එතකොට මහත්තයෝ, ආපදා කළමනාකරණය තියන්නේ මොකක් ද?” බුරුමිසි සීයාගේ මුහුණේ පුදුමය පිරිලා ය.

නිලධාරී මහතා යළිත් ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කර, ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධ නිර්වචන කිහිපයක් ප්‍රදර්ශනය කළේ ය. සාකච්ඡාව පැවැත්වෙන අතරතුර නිලධාරී මහත්වරුන් විසින් බෙදා දෙන ලද කොළවල මම ඒවා සටහන් කර ගතිමි.

“ආපදා කළමනාකරණය ව්‍යවහාරික විද්‍යාවකි. එමඟින් ආපදා පිළිබඳව ක්‍රමවත් සහ විධිමත් නිරීක්ෂණයන්, ගවේෂණයන් හා විශ්ලේෂණයන් ඇසුරෙන් ආපදාවන් ඇති වීමට පෙර හා පසු ඇති ක්‍රියාවලිය විධිමත් සැලැස්මක් හා ක්‍රමවත් පාලනයක් යටතේ මෙහෙයවනු ලැබේ. ආපදා කළමනාකරණය මඟින් ආපදා වළක්වා ගැනීම, ආපදා අවම කිරීම, ආපදා සඳහා සූදානම් වීම, සහනාධාර සැපයීම, පුනරුත්ථාපනය හා ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ගැන විමසීමක් ද කරනු ලැබේ.

- ජාතික ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය, 2005

ප්‍රධාන වශයෙන් ම ආපදා අවස්ථාවක් කොටස් තුනකට බෙදා දක්වන්න පුළුවන්. ඒ තමයි පූර්ව ආපදා අවස්ථාව, ආපදාව සිදු වන අවස්ථාව හා පශ්චාත් ආපදා අවස්ථාව වශයෙන්. දැන් බලන්න දෙදහස් හතර වර්ෂයේ අපේ රටට ඇති වුණු සුනාමි ව්‍යසනයෙන් පස්සේ අපට ඉක්මනට ම යථා තත්ත්වයට පත් වෙන්න පුළුවන් වුණේ පශ්චාත් ආපදා අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් හොඳින් අවධානය යොමු කිරීම නිසා.”

“ඒ කියන්නේ මහත්තයෝ, ආපදා සිද්ධ වෙන්න කලින්, ආපදාව සිදු වන අවස්ථාවෙන්, ආපදාව සිදු වුණාට පස්සේත් ආපදා කළමනාකරණය කරන්න පුළුවන් කියන එක නේ ද?” එවර ප්‍රශ්නය මුල් ගුරුතුමාගෙනි.

“හරියට ම හරි. ඒත් මේ රටේ ආපදා වැළැක්වීමටත් පුනරුත්ථාපන කටයුතු හා නැවත ඉදි කිරීම් සම්බන්ධයෙනුත් ක්‍රමවත් නීති පද්ධතියක් තිබුණේ නෑ. මේ අඩුව පුරවන්න පනත් දෙකක් සම්මත කරල තියෙනවා දෙදහස් පහේ ජූනි දහතුන් වෙනිදා ඉඳල ක්‍රියාත්මක වෙන විදියට...”

“ඒ පනත් දෙක මොනව ද මාමේ?” මම ඇසීමි.

“එකක් තමයි පුනේ, 2005 අංක 13 දරන ශ්‍රී ලංකා ආපදා කළමනාකරණ පනත. අනෙක තමයි 2005 අංක 16 දරන සුනාමි (විශේෂ විධි විධාන) පනත.”

“මෙතන පාසල් යන වයසේ දරුවොත් හුඟක් ඉන්න බව මට පෙනෙන නිසා පාසල් ආපදා ආරක්ෂණ වැඩසටහන ගැනත් යමක් කිව්වොත් හොඳයි කියා මට හිතෙනවා.”

“අනේ කියන්න මාමේ, එතකොට ඒ ගැන අපි අපේ යාළුවන්ටත් කියන්නම්” මගේ නංගී සුමාලි කීවා ය.

“ඒක හොඳයි. පාසල් ආපදා ආරක්ෂණ වැඩසටහනට අයත් කාර්යයන් තමයි: පාසල් ආපදා කම්ටු ස්ථාපිත කිරීම, පාසල් පරිසරය තුළ අනතුරුදායක ස්ථාන සොයා ගැනීම, ඒවා ආරක්ෂිත ස්ථාන බවට පත් කිරීම, ගිනි උවදුරෙන් ආරක්ෂා වීම සඳහා ගුරුවරුන් හා දරුවන් දැනුවත් කිරීම, ප්‍රථමාධාර හා හදිසි අවස්ථා සැලසුමක් සකස් කිරීම

ආදි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම. වැඩසටහන්වලට දෙමවුපියන්ට, ගුරුවරුන්ට වගේ ම දරුවන්ටත් සහභාගි වෙන්න පුළුවන්. අප බලාපොරොත්තු වෙනවා මේ ප්‍රදේශයේ පාසල් කිහිපයක ම ඒ වැඩසටහන් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ රැස්වීම් පවත්වන්නන්...”

“අනේ හැබැට මහත්තයෝ, අපි පුංචි සන්දියෙ නං නියගෙන්, භූමිකම්පාවලින්, ජල ගැලීම් වගේ කොයි විප්‍රත්තියෙනුත් බේරෙන්න දෙව් දේවතාවුන්ට පුද පූජා පැවැත්තුවා; බාරහාර වුණා; තොවිල්-පවිල් නැටුවා. ඒත් දැන් රට මොන තරම් දියුණු ද? කියල දැනුයි ඕං තේරුණේ...” බුරුමිපි සීයාගේ සතුට ඉහවහා ගොසිනි.

හදිසි ආපදා අවස්ථාවක් ඇති වුව හොත් දැනුම් දිය යුතු දුරකථන අංක හා නාය යැම්, සුළු සුළං, අකුණු අනතුරු, සුනාමි ආදී දේ පිළිබඳව සැකසුණු කුඩා පොත් සහ පෙ-ආස්ටර් තොගයක් ද අපට නොමිලේ ම ලබා දුන් ඔවුහු අපේ සහයෝගයට ස්තූති කරමින් පිටත් ව ගියහ.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

ප්‍රජාව	- ජනතාව
ව්‍යසනය	- විපත, කරදරය
ජල පෘෂ්ඨය	- ජල තලය
ව්‍යවහාරික විද්‍යා	- විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් සහ දැනුම මිනිසාගේ ප්‍රායෝගික භාවිතය සඳහා යොදා ගැනීම අරමුණු කර ගත් විද්‍යාව
නිවර්තන කුණාටු	- නිවර්තන කලාපයේ අඩු පීඩන කේන්ද්‍රයක් වටා සර්පිලාකාර ව භ්‍රමණය වන තද සුළං තත්ත්වයක්

අවබෝධය

1. පාඩම කියවා, අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.
 - i. ආපදාවක් යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?
 - ii. ආපදා යන වචනයට දිය හැකි නිර්වචනයක් ලියන්න.
 - iii. යම් විපතක් ආපදාවක් වීමට කරුණු කිහිපයකින් එකක් වත් සම්පූර්ණ විය යුතු ය. ඒ කරුණු මොනවා ද?
 - iv. ආපදා පිළිබඳ ඉතිහාසය පිරික්සීමේ දී අපට හමු වන මූලාශ්‍රයන් මොනවා ද?
 - v. ආපදා කළමනාකරණය යන්නට දිය හැකි නිර්වචනයක් පාඩමෙන් සොයා ලියන්න.

1. පාඩම හොඳින් කියවා ආපදා වර්ගීකරණය පිළිබඳව තොරතුරු දැක්වෙන දළ සටහනක් පිළියෙල කරන්න.
2. පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් පහකට බෙදෙන්න.

කණ්ඩායම 01

සුනාමි තත්ත්වයක් යනු කුමක් ද යන්න හඳුන්වා, සුනාමිය යන ආපදාව කළමනාකරණය කර ගත හැකි අයුරු පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

කණ්ඩායම 02

අකුණු අනතුරු හඳුන්වා, එම ව්‍යසනය කළමනාකරණය කර ගන්නා ආකාරය පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

කණ්ඩායම 03.

නාය යැම් හඳුන්වා, එම ව්‍යසනය මැනවින් කළමනාකරණය කර ගන්නා අයුරු දක්වන්න.

කණ්ඩායම 04.

සුළි සුළං යන්න හඳුන්වා, එය ඇති වන ආකාරයත් එම ආපදාව කළමනාකරණය කර ගන්නා ආකාරයත් ඉදිරිපත් කරන්න.

කණ්ඩායම 05.

භූමි කම්පා තත්ත්වයක් යනු කුමක් දැයි හඳුන්වන්න. එම ආපදාව මැනවින් කළමනාකරණය කර ගන්නා ආකාරය පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

ශබ්දකෝෂ පරිහරණය

පොතපත පරිශීලනයේ දී ඔබට අවබෝධ කර ගැනීමට දුෂ්කර වන වචන හමු විය හැකි ය. එම වචනවල අර්ථය ඉතා නිවැරදි ව ඔබට දැන ගත හැකි හොඳ ම ක්‍රමය වන්නේ ශබ්දකෝෂයක් භාවිත කිරීම යි. සිංහල ශබ්දකෝෂ සියල්ලක ම වචන දක්වා ඇත්තේ අ, ආ, ඇ, ඈ ආදී වශයෙන් අකාරාදී පිළිවෙලට ය.

මෙහි දැක්වෙන්නේ ශබ්දකෝෂයකින් උපුටා ගන්නා ලද පිටුවකි.

-මි (මිකල්)=මිහිකන (ප්‍රාති 19). -යල්=1. කාල අකාල; සුදුසු නුසුදුසු අවසාන (සස 40). 2. සුදුසු කාලය (ගුණ 412). 'යල්' -වාග්ලි. 3. යල මාහ දෙක (හංස 155). -යාමන් ගිය=කල් ගත වූ (සඳු 141²⁶. 188³. උප 129⁵). -වියෝ=කාන්තාවගෙන් වෙන් වූ (ධප්‍ර 2801⁵)

කල=1. මනසකාන්ත (මසු 73). 2. බල; දුර්වල. 3. කමන (රු 369). 4. කාද (රු 374). 5. කාසි (ප්‍රනා 214). 6. පුත්කලස (රු 340). 7. මණිගෙහිය? 8. කණුව? 9. පුලා. 10. සරසවිය 11. රුචිරකිය (රු 681). 12. කාලවණිය (104). 13 විෂ (රු 132) 14. කකුළුවා (රු 151). 15. ගියෙහි ලැබෙන ලය; මාත්‍රා හතරකට සමාන කාලය (සඳු 311³⁰ 6881⁵). 16. කලස; දකෂ (සි 558). 17. දහසයෙන් පංගුව. -අත්= කමතෙහි කෙළවර. -කට=කොටුලා (රු 245). -කිසිය=කාලක්‍රියාව (ප්‍රනා 207). -කෝලාහලෝ=දබරය. 'කල' -වාග්ලි. -හොස්=මිහිරි සොෂය ඇත්තා; කොටුලා. -දඬුස්=කාලය. -දසා|=ජ්විත තත්කිය. -දහමි=දුර්වලතාවය (සිය 151). -සිසි=කලවිට (දහමි 2671⁴). -හාග=දහ සයෙන් පංගුවෙකුත් කොටස (ධගා 26711). -මඬල=කවය වැනි කලවිට (දජා 36022). -රච, -රාව? (කායෙ 2. 10-40), -රැවු (රු 243. පරෙවි 50)=පරෙවියා. -වන්=1 කාල වණිය (සිදත් 44³). 2|=මිල. -වැදි=බලලා වැනි සතෙක් (දජා 521⁵. වෙස 363). -වැල්=අහිල් (වෙස 328. සඳු 523²³). -විකල=අවුල්; වැසවල; කලබල (කායෙ 10-72). -විසි=කමන (සඳු 577²³. කඩ්‍යා 4617. වි 1. 428²⁻²³). -^oකංකානම=වෙල්විදනෙ (G). කමතෙහි කටයුතු කර වන්නා (සංසිංකො). -^oමඬල (ධප්‍ර 98²³). -^oමඬල (ජාගා 1531⁵)='කලමඬල' බ. -විමු= 1. කමන; ධාන්‍යාදිය මහිත තැන. 2. මැසීම; පැහීම; මිල කිරීම? (මලි 238²⁹). -වි= යහ පත් (වි 4. 2281-⁵). -හංස=රතු වූ තුඩු හා පා ඇති රාජහංසයා. -හස්=1. කලහංසයා (කවි 21. මුව 56). 2. කාලවණි හංසයා (රු 247).

කලංක=1. කාලාල (සාල 68). 2. (සඳු 47811)'කලකු' ඉසු.

කලංකොක්කු?=මසුවෙසෙසක්; අහිල්? (යො 2918).

කලකල=1. කලබලය (ධගා 262⁷). 2. සුඛිය (ප්‍රනා 202). 3. කරවිවලය (බෝගා 403⁹). -නිනද='කලකල' යන ශබ්දය (පරෙවි 106).

කලකිසි=1. වෙහෙසුනු (අමා 2. 122⁴). 2. අසතුටු වූ (සද 56).

කලකිසිලි=1. කොපය (ප්‍රනා 70) 2. නොසතුට.

කලකිසි(රු)මි=1. කලකිරිල්ල. 2. තැසීම; වෙනස් කිරීම (කඩ්‍යා 6511).

කලකිරු (ධා)=කලකිරීමෙහි- 1. සංවෙගයට පැමිණීමෙහි; අසතුටු වීමෙහි (ස්තු 893⁴). 2. වෙහෙසීමෙහි (අමා 2. 303⁷). 3. සංවෙගයට පැමිණීමෙහි; බිය වීමෙහි (ජාගා 1661³). 4. තැසීමෙහි; වෙනස් වීමෙහි. 'කලකිරු' බ. (සිබ 462⁵. කුදු 140. කඩ්‍යා 643³). අක. 'කලකිරු' මෙහි. (ප්‍රයොජ්‍ය-කලකිරුවා).

කලකිරෙණු=වෙහෙසෙනු (අමා 2. 303⁷).

කලකුරු(ධා)=1. වෙහෙසීමෙහි (ජාගා 152⁶). 2. වෙනස් වීමෙහි (සිබ 451³). 3. සංවෙගයෙහි; සිතිවිල්ලෙහි (ජාගා-ප්‍රත්තමංසාජා). අක කලකිරේ, කලකිරෙන්; කලකිරි, කලකිරිණි, කලකිලි, කලකිරු කලකිරුණු, කලකුළු. (ප්‍රයොජ්‍ය-කලකුරුවා) 'කලකුරු' බ.

කලකුළු=වෙහෙසුනු (කවි 700. ධප්‍ර 2803⁶).

කලගොණු=කලබල වූ; අවුල් වූ.

කලගෝච්චි } =කරවිවලය.
කලගෝලිච්චා }

කලධක=කාලාල; ලපය (වි 1. 522-1³).

කලචි=නිසිතරමට නොමේරූ පොල්.

කලණි=කලණ (සි 627).

කලණ=1 කලසාණ (ධගා 117) 2. රන් (සාල 77). -මිත් (වි 1. 3521-2⁴). -මිතුරු=කලසාණමිත්‍රයා -මි (=කලණ+ඊ)=කලසාණ සහි (ධගා 117²⁹).

කලන්=1. කලාන්ත (ධගා 1271⁵. 1371⁵. 144²⁴). 2. කාලාත්; කාලමුහු (ධගා 14911). 3. කොල්ල (කායෙ 5-5). 4. කඩල (අහිධාස 613³). 5. 'කලමඬ' නම ගස; විලපලා

1. මෙහි දැක්වෙන ශබ්දකෝෂ පිටුව උපකාර කරගෙන පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

i පහත දැක්වෙන යෙදුම් සඳහා උචිත තනි වචනය ලියන්න.

- අ. යහපත් මිත්‍රයා
- ආ. මිහිරි සෝෂය ඇත්තා
- ඇ. සියලු කලාවන්ට අධිපති දෙවඟන
- ඈ. පොළොව නැමැති කාන්තාව
- ඉ. රතු තුඩු හා පා ඇති හංසයා
- ඊ. ධාන්‍ය මඬින ස්ථානය

2. පහත සඳහන් ශබ්ද කෝෂ ඔබගේ විද්‍යාලයීය පුස්තකාලයෙන් ලබා ගෙන ඒවා පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන්න.

සිංහල ශබ්දකෝෂය	- සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය	- වැලිවිටියේ සෝරත නාහිමි
ප්‍රායෝගික සිංහල ශබ්දකෝෂය	- ආචාර්ය හරිස්චන්ද්‍ර විජේතුංග
සිංහල පාරිභාෂික ශබ්දකෝෂය	- ආචාර්ය හරිස්චන්ද්‍ර විජේතුංග

3. ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධ පහත සඳහන් වචනවල අර්ථ යෝග්‍ය ශබ්දකෝෂයක් පරිශීලනය කරමින් සොයා ලියන්න.

i. විකරණය/ සර්ජන ආරක්ෂණය	v. වෝල්ටීයතාව
ii. ක්‍රමාංක/ දහරු	vi. ආරෝපණය
iii. භූ කම්පන මානය	vii. බාදනය
iv. විසර්ජනය	viii. වසංගත / පේනුව
- ඉහත වචන යොදා වාක්‍යය බැගින් තනන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. නූතන සිංහල අක්ෂර මාලාව අනුපිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.
2. පාඩමේ ඔබට නො වැටහෙන වචන ලේඛනයක් පිළියෙල කර ගෙන ශබ්ද කෝෂයකින් සොයා අර්ථ ලියන්න.
3. පන්තියේ සිටින ඔබේ හොඳ ම යහළුවන් දහ දෙනෙකුගේ නම් අකාරාදී පිළිවෙළට සකසා ලියන්න.
4. 'ආපදා කළමනාකරණයේ වැදගත්කම' යන මැයෙන් රචනාවක් ලියන්න.